

Obsah

PŘEDMLUVA	9
ÚVOD	13
1. ÚVOD DO VEŘEJNÝCH FINANCÍ	17
1.1. Veřejné finance vymezení základních pojmů.	
Příčiny rozvoje	17
1.1.1. Vymezení základních pojmů a vazeb	17
1.1.2. Příčiny rozvoje veřejného financování a veřejného sektoru	21
1.2. Argumenty, funkce a principy veřejných financí	24
1.3. Makro- a mikroekonomické aspekty veřejných financí a veřejného sektoru	34
1.3.1. Makroekonomické aspekty analýzy veřejných financí a veřejného sektoru	35
1.3.2. Mikroekonomické aspekty analýzy veřejných financí a veřejného sektoru	37
<i>Dodatek A: Vývoj ekonomického myšlení v oblasti veřejných financí a ekonomie veřejného sektoru</i>	38
<i>I. případová studie: Veřejný sektor, veřejné výdaje a daně v systému národních účtů</i>	45
1. 2. EKONOMICKÁ ANALÝZA VEŘEJNÝCH STATKŮ (NEBO LI STATKŮ KOLEKTIVNÍ SPOTŘEBY)	53
2.1. Ekonomická charakteristika veřejných statků	54
2.2. Typologie veřejných statků	62
2.3. Efektivní zabezpečení veřejných statků – teoretické a praktické problémy	68
<i>Dodatek B: Více o přístupech k typologii veřejných statků</i>	80
<i>II. případová studie: Jak to vlastně bylo s majákem</i>	90
2. 3. VEŘEJNÁ VOLBA A JEJÍ KONSEKVENCE PRO OBLAST VEŘEJNÝCH FINANCÍ	95
3.1. Specifikum rozhodování v oblasti veřejných financí a veřejného sektoru. Možnosti uplatnění veřejné volby	95
3.2. Základní postupy veřejné volby	101

3.3. Vybrané problémy veřejné volby	105
3.3.1. <i>Hlasovací paradox a Arrowův teorém (věta) nemožnosti</i>	105
3.3.2. <i>Volič-medián a jeho úloha v rámci veřejné volby</i>	109
Dodatek C: Více o veřejné volbě a o možnostech jejího uplatnění v oblasti veřejných financí a veřejného sektoru	111
III. případová studie: Možnost interpretace vztahů mezi politickou mocí a byrokracií uplatněním Niskanenova modelu a tzv. „věžňova dilematu“	118
4. VEŘEJNÉ VÝDAJE, PROJEKTY ČI PROGRAMY A ANALÝZA JEJICH EFEKTIVNOSTI	123
4.1. Vymezení základních pojmů, druhy veřejných výdajů a jejich klasifikace	123
4.2. Makro- a mikroekonomické aspekty a dopady veřejných výdajů	130
4.3. Faktory ovlivňující objem, strukturu a dynamiku veřejných výdajů	137
4.4. Efektivnost veřejných výdajů, veřejných projektů a veřejných výdajových programů	140
Dodatek D: Historické ohlédnutí za analýzou efektivnosti veřejných výdajů, projektů a programů	154
IV. případová studie: Projevy nenefektivnosti ve veřejném sektoru	155
5. VEŘEJNÉ PŘÍJMY	161
5.1. Veřejné příjmy – vymezení základních pojmů, klasifikace, rozpočtová skladba	161
5.2. Daně vymezení pojmů, klasifikace	166
5.3. Veřejné poplatky	173
Dodatek E: Historické a teoretické aspekty veřejných příjmů a daní	177
V. případová studie: Vývoj veřejných příjmů v zemích EU	187
6. ÚVOD DO DAŇOVÉ TEORIE	191
6.1. Daňové principy	191
6.2. Spravedlnost daní	193

6.3. Efektivnost daní	195
6.3.1. Nadměrné daňové břemeno	195
6.3.2. Administrativní náklady zdanění	202
6.4. Daňový přesun a dopad	205
<i>Dodatek F: Měření daňové incidence</i>	208
<i>VI. případová studie: Korektivní působení daní</i>	209
7. SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ	213
7.1. Sociální zabezpečení a příčiny jeho vzniku	213
7.2. Případy, na něž se vztahuje sociální zabezpečení	215
7.3. Nástroje sociálního zabezpečení	216
7.4. Sociální pojištění	219
<i>Dodatek G: ekonomické důsledky příspěvky na sociální zabezpečení</i>	224
<i>VII. případová studie: Financování zdravotnických služeb</i>	226
8. PROSTOROVÉ ASPEKTY VEŘEJNÝCH FINANCÍ (FISKÁLNÍ FEDERALISMUS, FISKÁLNÍ DECENTRALIZACE, MÍSTNÍ FINANCE)	229
8.1. Prostorové aspekty veřejných financí. Fiskální federalismus.	229
8.2. Fiskální decentralizace	235
8.3. Místní finance	238
<i>Dodatek H: Optimalizace alokačních rozhodnutí podle R. A. Musgravea</i>	242
<i>VIII. případová studie: Obecné trendy v oblasti prostorového uspořádání fiskálního systému</i>	246
9. ROZPOČTOVÁ A FISKÁLNÍ POLITIKA ÚVOD DO PROBLEMATIKY	251
9.1. Rozpočtová politika	251
9.2. Úvod do problematiky fiskální politiky	255
<i>Dodatek I: Hypotéza tzv. neoricardiánské ekvivalence a vliv daní na agregátní poptávku</i>	267
<i>IX. případová studie: Vývoj názorů na fiskální politiku v průběhu 20. století</i>	269

10. KRÁTKODOBÁ A DLOUHODOBÁ FISKÁLNÍ NEROVNOVÁHA	275
10.1. Krátkodobá fiskální nerovnováha	275
10.2. Dlouhodobá fiskální nerovnováha	281
<i>Dodatek J: Různé názory na rozpočtový deficit a veřejný dluh</i>	286
<i>X. případová studie: Současný stav v oblasti rozpočtového deficitu a veřejné zadluženosti</i>	289
11. SOUDOBÉ TRENDY V OBLASTI VEŘEJNÝCH FINANCÍ	293
11.1. Soudobé trendy	293
11.2. Vybrané problémy veřejných financí v intencích evropské integrace	296
<i>Dodatek K: Nová finanční perspektiva EU (na r. 2000–2006)</i>	301
<i>XI. případová studie: Harmonizace nepřímých daní v ES</i>	304
12. VEŘEJNÉ FINANCE V ČESKÉ REPUBLICE	307
12.1. Fiskální systém (neboli veřejná rozpočtová soustava) v ČR	307
12.2. Veřejné výdaje v ČR	309
12.3. Daně v ČR	311
12.4. Reforma veřejných financí v ČR	319
<i>Dodatek L: Změny v oblasti veřejných financí a veřejného sektoru v ČR v 90. letech</i>	321
<i>XII. případová studie: Výpočet daně z příjmů fyzických osob</i>	330
ZÁVĚR	335
LITERATURA	339
REJSTŘÍK	347